

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

06 червня 2022 року

Справа №200/11122/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі судді Ушенка С.В., розглянувши в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (в письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом Домашенко Інни Леонідівни (РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м.Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106) до Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області (ЄДРПОУ 20490012; юридична адреса: 69005, м. Запоріжжя, пр. Соборний, буд. 158-Б), Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (ЄДРПОУ 13486010; юридична адреса: 84122, Донецька обл., м. Слов'янськ, пл. Соборна, буд. 3) про визнання дій протиправними, скасування рішення та зобов'язання вчинити певні дії, -

В С Т А Н О В И В:

Домашенко Інна Леонідівна звернулася до Донецького окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області (відповідач-1) і Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (відповідач-2), в якому з урахуванням уточнення позовних вимог просить:

визнати протиправними дії щодо відмови в призначенні пенсії за п. 2 ч. 2 ст. 114 розділу XVI-1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;

скасувати рішення № 571500093358 від 07.07.2021 про відмову в призначенні пенсії згідно п. 2 ч. 2 ст. 114 розділу XVI-1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;

зобов'язати зарахувати до страхового стажу період навчання з 01.09.1987 по 07.07.1988 згідно диплому А №316007;

зобов'язати зарахувати до пільгового стажу період роботи на підприємстві ПрАТ «Запоріжвогнетрив» з 05.11.2016 по дату звернення за призначенням пенсії - 01.07.2021;

зобов'язати призначити пенсію згідно з п. «б» ст. 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення», в редакції згідно із Рішенням Конституційного Суду України №1-р/2020 від 23.01.2020, починаючи з 01.07.2021.

В обґрунтування позову посилається на те, що досягнувши 50-річного віку звернулася до відповідача із заявою від 01.07.2021 про призначення пенсії за віком на пільгових умовах. Проте відповідач Рішенням від 07.07.2021 № 571500093358 відмовив їй у призначенні пільгової пенсії у зв'язку з недосягненням пенсійного віку, посилаючись на пункт 2 частини другої статті 114 Закону № 1058-IV у редакції Закону України від 3 жовтня 2017 року №2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» та статтю 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне

*306*5269875*1*2*

страхування», безпідставно, на думку позивача, не зарахувавши до страхового стажу період навчання з 01.09.1987 по 07.07.1988 та до пільгового стажу період роботи на підприємстві ПрАТ «Запоріжвогнетрив» з 05.11.2016 по 01.07.2021.

Позивач з таким рішенням не погоджується та вважає його протиправним, оскільки така позиція відповідача суперечить рішенням Конституційного Суду № 1-5/2018 (746/15) від 23.01.2020.

Головне управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області подало відзив на позовну заяву, вмотивований тим, що у травні 2021 року позивач звернулася до відповідача з заявою від 27.05.2021 про призначення пенсії за віком на пільгових умовах. Розглянувши заяву та надані документи, відповідачем встановлено, що страховий стаж позивача складає 32 роки 08 місяців 13 днів, у тому числі пільговий стаж за Списком № 2, відповідно до довідки ПРАТ «ММК імені Ілліча» № 424 від 24.04.2020 - 08 років 10 місяців 26 днів, що дає право позивачу на зниження пенсійного віку на 4 роки.

Не включено в страховий стаж період навчання з 01.09.1987 по 07.07.1988 згідно диплому А № 316007, який виданий на прізвище «Кулинченко», оскільки не відслідковується зміна прізвища з Кулинченко на Домашенко.

Крім того, для визначення пільгового стажу роботи позивача відповідачем не враховано довідку № 14к-47 ПАТ «Запоріжвогнетрив», оскільки вона видана з порушенням вимог Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 № 637, а саме відсутня дата видачі довідки.

Вважає, що оскільки рішення Конституційного суду України від 23.01.2020 по справі № І-р/2020 стосується тих осіб, які мали право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах за нормами Закону № 1788 та зверталися за призначенням пенсії до 11.10.2017, а норми статті 114 п. 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону № 1058 є чинними, відповідач виніс Рішення від 07.07.2021 № 57150009358 про відмову позивачу у призначенні пенсії, у зв'язку з відсутністю у неї на день звернення необхідного пільгового стажу, визначеного Законом № 1058 та недосягненням пенсійного віку, необхідного для призначення пенсії на пільгових умовах.

Відповідач -2 відзив на позовну заяву не надав.

Ухвалою суду від 06 вересня 2021 року у справі відкрито провадження за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні).

Ухвалою суду від 30 вересня 2021 року зупинено провадження у цій типовій справі до набрання чинності рішенням Верховного Суду у зразковій справі №360/3611/20.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 09 лютого 2022 року поновлено провадження у справі.

В той же день ухвалою суду Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (ЄДРПОУ 13486010; 84122, Донецька обл., м. Слов'янськ, пл. Соборна, буд. 3) залучено до участі в адміністративній справі № 200/11122/21 у якості другого відповідача.

Розглянувши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов та заперечення, оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступне.

Позивач - Домашенко Інна Леонідівна, 04 лютого 1970 року народження, РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106, про що свідчить наявна в матеріалах справи копія паспорту громадянина України серії ВА № 306776.

Відповідачі в даних правовідносинах є суб'єктами владних повноважень у відповідності до приписів п. 7 ч. 1 ст. 4 КАС України.

01 липня 2021 року Домашенко Інна Леонідівна звернулася до органу Пенсійного

фонду із заявою про призначення їй пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 2. На час звернення до відповідача за призначенням пенсії їй виповнилося 50 років.

Рішенням Головного управління ПФУ в Запорізькій області від 18 серпня 2021 року Домашенко Інні Леонідівні відмовлено у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах. Таке рішення відповідача обґрунтоване недосягненням позивачем пенсійного віку, який згідно з пунктом 2 частини другої статті 114 Закону № 1058-IV у редакції, чинній на день її звернення за призначенням пенсії, становив 55 років, та відсутністю у неї необхідного пільгового стажу роботи.

Так, до страхового стажу позивача не зараховано період навчання з 01.09.1987 по 07.07.1988 згідно диплому А № 316007, який виданий на прізвище «Кулинченко», оскільки не відслідковується зміна прізвища з Кулинченко на Домашенко та до пільгового стажу позивача за Списком № 2 не зараховано період роботи на підприємстві ПрАТ «Запоріжвогнетрив» з 05.11.2016 по 01.07.2021.

Таким чином, на думку відповідача, загальний стаж роботи позивача складає 32 роки 08 місяців 21 день, пільговий стаж за Списком №2 – 8 років 10 місяців 26 днів.

З розрахунку стажу позивача за формою РС – право вбачається, що пільговий стаж за Списком – 2 враховано по 03.11.2016.

Відповідно до трудової книжки серії БТ-І № 7726862 (а.с. 15-18), копія якої наявна в матеріалах справи, позивач у спірні періоди:

з 01.09.1987 по 07.07.1988 навчалася в СПТУ-52 у м. Жданові (диплом №316007);

з 05.11.2016 працювала у ПрАТ «Запоріжвогнетрив» машиністом крану (кранівник) 3 розряду (згідно наказу № 620к від 15.12.2016 на підставі атестації робочих місць за умовами праці, професія має право на пільгову пенсію за списком-2).

Відомості щодо навчання підтверджуються копією диплома серії А № 316007 щодо навчання Кулинченко Інни Леонідівни у СПТУ-52 м. Жданів за спеціальністю «машиніст мостових і козлових кранів» з 01 вересня 1987 року по 07 липня 1988 року.

Крім того, згідно довідок, виданих ПрАТ «Запоріжвогнетрив» щодо підтвердження пільгового стажу № 14к-47 від 2020 року та № 14к-95 від 2021 року, Домашенко Інна Леонідівна працювала повний робочий день на ПрАТ «Запоріжвогнетрив», УСР (управління сервісних робіт), Сервісний центр (м. Маріуполь), дільниця з виробництва смолодоломітових вогнетривів вогнетривких порошоків, цех з обслуговування сталеплавильного виробництва ПРАТ «ММК ім. Ілліча» з 05.11.2016 по теперішній час машиністом крану (кранівник), зайнятий у процесі помелу та випалювання, пресування, формування, що передбачено Списком 2, розділом V, підрозділом робітники.

Вирішуючи спір по суті, суд виходить з наступного.

Статтею 46 Конституції України передбачено, що громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

3 жовтня 2017 року Верховною Радою України було ухвалено Закон № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (далі - Закон № 2148-VIII), що доповнив Закон № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі - Закон № 1058-IV) розділом XIV-І, який містить пункт 2 частини другої статті 114 такого змісту:

«На пільгових умовах пенсія за віком призначається працівникам, зайнятим повний робочий день на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затвердженим Кабінетом Міністрів України, та за результатами атестації робочих місць, - після досягнення 55 років і за наявності страхового стажу не менше 30 років у чоловіків, з них не менше 12 років 6 місяців на зазначених роботах, і не менше 25 років у жінок, з них не менше 10 років на зазначених роботах».

За приписами статті 12 Закону № 1788-ХІІ «Про пенсійне забезпечення» (далі - Закон № 1788-ХІІ) право на пенсію за віком мають чоловіки - після досягнення 60 років і при стажі роботи не менше 25 років, жінки - після досягнення 55 років і при стажі роботи не менше 20 років.

Натомість згідно з пунктом «б» статті 13 Закону № 1788-ХІІ в редакції, чинній до внесення змін Законом України від 2 березня 2015 № 213-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» (далі - Закон № 213-VIII), на пільгових умовах мають право на пенсію за віком, незалежно від місця останньої роботи: працівники, зайняті повний робочий день на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці, - за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, що затверджений Кабінетом Міністрів України, і за результатами атестації робочих місць:

чоловіки - після досягнення 55 років і при стажі роботи не менше 25 років, з них не менше 12 років 6 місяців на зазначених роботах;

жінки - після досягнення 50 років і при стажі роботи не менше 20 років, з них не менше 10 років на зазначених роботах.

Законом № 213-VIII, який набрав чинності з 1 квітня 2015 року, збільшено раніше передбачений пунктом «б» статті 13 Закону № 1788-ХІІ вік набуття права на пенсію на пільгових умовах, зокрема, жінкам з 50 років до 55 років.

Відповідно до пункту 1 резолютивної частини Рішення № 1-р/2020 визнані такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), стаття 13, частина друга статті 14, пункти «б» - «г» статті 54 Закону № 1788-ХІІ зі змінами, внесеними Законом № 213-VIII (пункт 1 рішення).

Згідно з пунктом 3 резолютивної частини зазначеного Рішення застосуванню підлягають стаття 13, частина друга статті 14, пункти «б» - «г» статті 54 Закону № 1788-ХІІ в редакції до внесення змін Законом № 213-VIII для осіб, які працювали до 1 квітня 2015 року на посадах, визначених у вказаних нормах, а саме: на пільгових умовах мають право на пенсію за віком, незалежно від місця останньої роботи, зокрема, працівники, зайняті повний робочий день на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці, - за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним Кабінетом Міністрів України, і за результатами атестації робочих місць, у тому числі жінки - після досягнення 50 років і при стажі роботи не менше 20 років, з них не менше 10 років на зазначених роботах.

Таким чином, Рішенням № 1-р/2020 КСУ визнав неконституційними окремі положення Закону № 1788-ХІІ, у зв'язку із чим вони втратили чинність з дня ухвалення Рішення (пункт 2 резолютивної частини Рішення). Одночасно КСУ встановив, що підлягають застосуванню відповідні норми в редакції до внесення змін Законом № 213-VIII.

У зв'язку із цим на час виникнення спірних правовідносин Закон № 1788-ХІІ з урахуванням Рішення № 1-р/2020 встановлював право на пенсію за віком на пільгових умовах за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним Кабінетом Міністрів України, для жінок після досягнення 50 років (за наявності стажу роботи та інших умов, визначених в рішенні КСУ).

Отже, на час виникнення спірних правовідносин була наявна колізія між нормами Закону № 1788-ХІІ з урахуванням Рішення № 1-р/2020 з одного боку, та Законом № 1058-IV - з іншого в частині віку набуття права на пенсію на пільгових умовах. Перший із цих законів визначав такий вік у 50 років, тоді як другий - у 55 років.

Оскільки норми названих законів регулюють одне і те ж коло відносин, Велика Палата Верховного Суду в постанові від 3 листопада 2021 року у справі № 360/3611/20 (провадження № № 11-209заі21) дійшла висновку, що вони явно суперечать один одному. Таке регулювання порушує вимогу «якості закону», передбачену Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року, та не забезпечує адекватний захист від свавільного втручання публічних органів державної влади у майнові права заявника (див. пункт 56 рішення Європейського суду з прав людини від 14 жовтня 2010 року

у справі «Щокін проти України»).

Крім того, Велика Палата Верховного Суду в постанові від 19 лютого 2020 року у справі № 520/15025/16-а (провадження № 11-1207апп19, пункт 56) сформувала правовий висновок, згідно з яким у разі існування неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків особи в національному законодавстві органи державної влади зобов'язані застосувати підхід, який був би найбільш сприятливим для особи.

Обставини справи, яка розглядається, відповідають ознакам типової справи, щодо якої прийнято рішення у зразковій справі №360/3611/20.

Відповідно до частини 3 статті 291 Кодексу адміністративного судочинства України при ухваленні рішення у типовій справі, яка відповідає ознакам, викладеним у рішенні Верховного Суду за результатами розгляду зразкової справи, суд має враховувати правові висновки Верховного Суду, викладені у рішенні за результатами розгляду зразкової справи.

Отже, суд при ухваленні рішення враховує правові висновки Великої Палати Верховного Суду, викладені у вищевказаній постанові за результатами розгляду зазначеної зразкової справи.

Таким чином, одним ключовим для вирішення цієї справи є питання нормами якого саме закону слід застосовувати при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах, і цьому питанню вже надано оцінку Верховним Судом під час розгляду справи №360/3611/20, суд вважає обґрунтованими доводи позивачки щодо застосування положень статті 13 Закону №1788-ХІІ під час призначення їй пенсії.

Отже, відповідно до п. "б" ст. 13 Закону № 1788-ХІІ на пільгових умовах мають право на пенсію за віком, незалежно від місця останньої роботи: працівники, зайняті повний робочий день на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці, - за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, що затверджений Кабінетом Міністрів України, і за результатами атестації робочих місць, зокрема жінки - після досягнення 50 років і при стажі роботи не менше 20 років, з них не менше 10 років на зазначених роботах.

Оскільки, у цій справі застосуванню підлягають саме норми Закону № 1788-ХІІ з урахуванням Рішення № 1-р/2020, а не Закону № 1058-IV, тому оскільки позивач під час звернення із заявою про призначення пенсії досягла 50 років, за наявності стажу роботи не менше 20 років, з них не менше 10 років на зазначених роботах, вона мала б право на призначення пенсії згідно з п. "б" ст. 13 Закону України "Про пенсійне забезпечення", в редакції згідно із Рішенням Конституційного Суду України №1-р/2020 від 23.01.2020.

Отже, відмова Головного управління ПФУ в призначенні Домашенко І.Л., яка на час звернення із заявою про призначення пенсії досягла 50 років, пенсії на пільгових умовах за віком з посиланням на недосягнення нею 55-річного пенсійного віку, визначеного пунктом 2 частини другої статті 114 Закону № 1058-IV, є протиправною.

Щодо не зарахування до страхового стажу періоду навчання, суд зазначає наступне.

Відповідно до трудової книжки серії БТ-І № 7726862 (а.с. 15-18), копія якої наявна в матеріалах справи, позивач з 01.09.1987 по 07.07.1988 навчалася в СПТУ-52 у м. Жданові (Диплом №316007).

З першої сторінки (титульного аркушу) трудової книжки вбачається, що трудову книжку заповнено вперше на Кулинченко Інну Леонідівну. В подальшому прізвище Кулинченко перекреслене та внесені зміни щодо прізвища на Домашенко на підставі свідоцтва про шлюб серії V-НО №471660 від 29.11.1990.

Крім того, відомості щодо навчання Кулинченко Інни Леонідівни у СПТУ-52 м.Жданів за спеціальністю «машиніст мостових і козлових кранів» з 01 вересня 1987 року по 07 липня 1988 року підтверджуються копією диплома серії А №316007. Вказаний диплом є державного зразка та відноситься до професійно-технічної освіти.

З розрахунку до стажу відповідача Форма РС-право вбачається, що період навчання позивача з 01.09.1987 по 07.07.1988 не зараховано до його страхового стажу.

Згідно зі статтею 17 Закону України «Про професійно-технічну освіту» професійно-

технічний навчальний заклад - це заклад освіти, що забезпечує реалізацію потреб громадян у професійно-технічній освіті, оволодінні робітничими професіями, спеціальностями, кваліфікацією відповідно до їх інтересів, здібностей, стану здоров'я.

Статтею 18 вказаного Закону визначено, що до професійно-технічних навчальних закладів належать: професійно-технічне училище відповідного профілю; професійне училище соціальної реабілітації; вище професійне училище; професійний ліцей; професійний ліцей відповідного профілю; професійно-художнє училище; художнє професійно-технічне училище; вище художнє професійно-технічне училище; училище-агрофірма; вище училище-агрофірма; училище-завод; центр професійно-технічної освіти; центр професійної освіти; навчально-виробничий центр; центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів; навчально-курсний комбінат; навчальний центр; інші типи навчальних закладів, що надають професійно-технічну освіту або здійснюють професійно-технічне навчання.

Згідно з частиною 4 статті 19 вказаного Закону професійно-технічні навчальні заклади незалежно від форм власності та підпорядкування розпочинають діяльність, пов'язану з підготовкою кваліфікованих робітників та наданням інших освітніх послуг, після отримання ліцензії. Ліцензія видається у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до частини першої статті 38 Закону України «Про професійно-технічну освіту» час навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти зараховується до трудового стажу здобувача освіти, у тому числі в безперервний і в стаж роботи за спеціальністю, що дає право на пільги, встановлені для відповідної категорії працівників, якщо перерва між днем закінчення навчання і днем зарахування на роботу за набутою професією не перевищує трьох місяців.

Суд не приймає доводи відповідача, що з наданих до заяви документів не відслідковується зміна прізвища з Кулинченко на Домашенко, оскільки підстава для зміни прізвища є зазначеною у трудовій книжці, а інформація про факт та період навчання співпадає у дипломі та трудовій книжці.

З огляду на наведене, суд приходить до висновку про наявність підстав для зарахування до страхового стажу позивача періоду навчання у СПТУ-52 м. Жданів за спеціальністю «машиніст мостових і козлових кранів» з 01 вересня 1987 року по 07 липня 1988 року.

Стосовно позовної вимоги про зобов'язання зарахувати до пільгового стажу період роботи на підприємстві ПрАТ «Запоріжвогнетрив» з 05.11.2016 по дату звернення за призначенням пенсії - 01.07.2021, суд зазначає наступне.

Як вбачається з розрахунку до стажу Форма РС-право, зазначений період не зараховано відповідачем до пільгового стажу позивача.

Статтею 62 Закону України «Про пенсійне забезпечення» передбачено, що основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка.

В пункті 1 Порядку підтвердження наявного трудового стажу при відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 року № 637, також закріплено положення, що основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. За відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній трудовий стаж встановлюється на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами.

Пунктом 20 цього Порядку передбачено, що у тих випадках, коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, встановлені для окремих категорій працівників, для підтвердження спеціального трудового стажу приймаються уточнюючі довідки підприємств, установ, організацій або їх правонаступників.

Тобто, надання уточнюючої довідки підприємства, установи або організації необхідне у двох випадках: за відсутності трудової книжки як такої або необхідних записів у ній, які визначають право на пільгове пенсійне забезпечення.

Щодо спірного періоду трудова книжка позивача серії БТ-І № 7726862, копія якої наявна в матеріалах справи, містить запис, що позивач працювала у ПрАТ «Запоріжвогнетрив» з 05.11.2016 машиністом крану (кранівник) 3 розряду (згідно наказу №620к від 15.12.2016 на підставі атестації робочих місць за умовами праці, професія має право на пільгову пенсію за списком-2).

Згідно довідок, виданих ПрАТ «Запоріжвогнетрив» щодо підтвердження пільгового стажу № 14к-47 від 2020 року та № 14к-95 від 2021 року, Домашенко Інна Леонідівна працювала повний робочий день на ПрАТ «Запоріжвогнетрив», УСР (управління сервісних робіт), Сервісний центр (м. Маріуполь), дільниця з виробництва смолодоломітових вогнетривів вогнетривких порошків, цех з обслуговування сталеплавильного виробництва ПРАТ «ММК ім. Ілліча» з 05.11.2016 по теперішній час машиністом крану (кранівник), зайнятий у процесі помелу та випалювання, пресування, формування, що передбачено Списком 2, розділом V, підрозділом робітники. Зазначені довідки не містять дати їх видачі.

Однак, суд вважає за необхідне звернути увагу відповідача на те, що згідно з частиною 3 статті 44 Закону № 1058-IV органи Пенсійного фонду мають право вимагати відповідні документи від підприємств, організацій і окремих осіб, видані ними для оформлення пенсії, а також в необхідних випадках перевіряти обґрунтованість їх видачі та достовірність поданих відомостей про осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, умови їх праці та інших відомостей, передбачених законодавством для визначення права на пенсію. На такі перевірки не поширюється дія положень законодавства про здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Отже, з наведених норм чинного законодавства вбачається дуже великий обсяг прав та обов'язків у органів Пенсійного фонду при вирішенні питання про призначення пенсії та перевірки наявного стажу роботи для її призначення.

Враховуючи викладене, суд вважає, що органи Пенсійного фонду України повинні використовувати всі передбачені законом повноваження за для повного та об'єктивного розгляду заяви про призначення пенсії, виходячи з тих обставин, що склалися.

Проте, доказів вчинення відповідачем будь-яких дій, спрямованих на встановлення та перевірку спірних періодів роботи позивача, які мають бути враховані до її стажу роботи для призначення пенсії, зокрема, направлення запитів щодо отримання таких документів до юридичних осіб, надання позивачу часу для подання додаткових документів, суду не подано.

Таким чином, суд не приймає до уваги доводи відповідача стосовно ненадання позивачем документів щодо його стажу, оскільки органи ПФУ мають широкий спектр повноважень щодо встановлення фактів, які мають значення при вирішенні питання щодо призначення та перерахунку пенсії.

Щодо позовних вимог в частині зобов'язання відповідача призначити пенсію за віком на пільгових умовах, суд зазначає таке.

Статтею 58 Закону № 1058 визначено, що Пенсійний фонд є органом, який призначає пенсії та підготує документи для її виплати. Тобто, Пенсійний фонд має виключну компетенцію в питаннях призначення пенсії.

Суд не може підміняти пенсійний орган, уповноважений на виконання функцій з розрахунку та призначення пенсій громадянам, та на свій розсуд розраховувати пільговий та страховий стаж позивача.

З урахуванням дискреційних повноважень пенсійного органу на прийняття рішення про призначення пенсії (переведення з одного виду пенсії на інший) та визначення підстав, за яких призначається пенсія або приймається рішення про відмову в її призначенні, суд дійшов висновку, що належним способом захисту порушеного права позивача буде саме зобов'язання відповідача повторно розглянути заяву позивача від 01.07.2021 про призначення пенсії відповідно до п. "б" ст. 13 Закону України "Про пенсійне забезпечення", в редакції згідно із Рішенням Конституційного Суду України №1-р/2020 від 23.01.2020, із зарахуванням до страхового стажу періоду з 01.09.1987 по 07.07.1988 і до пільгового стажу

періоду з 05.11.2016 по 01.07.2021 з урахуванням правової оцінки, наданої судом у рішенні, та прийняти відповідне рішення.

У відповідності до частини 2 статті 3 Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Згідно із статтею 21 Конституції України усі люди є вільними у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Виходячи із зазначеного принципу та гарантування Конституцією судового захисту конституційних прав і свобод, судова діяльність має бути спрямована на захист цих прав і свобод від будь-яких посягань шляхом забезпечення своєчасного та якісного розгляду конкретних справ.

Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові або службові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною 2 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Згідно з ч. 1 ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Відповідно до ч. 2 ст. 77 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Таким чином, позов Домашенко Інни Леонідівни до Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області, Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання дій протиправними, скасування рішення та зобов'язання вчинити певні дії підлягає частковому задоволенню.

Стосовно розподілу судових витрат, суд зазначає наступне.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 КАС України при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Частиною 8 статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що у випадку якщо спір виник внаслідок неправильних дій сторони суд має право покласти на таку сторону судові витрати повністю або частково незалежно від результатів вирішення спору.

Як вбачається з матеріалів справи за подання адміністративного позову позивачем сплачено судовий збір у сумі 908,00 грн. відповідно до квитанції № 72159 від 25.08.2021.

Таким чином, суд вважає за можливе покласти судові витрати, пов'язані з розглядом цієї справи, на Головне управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області,

оскільки спір виник внаслідок його неправильних дій.

Враховуючи наведене вище, судовий збір у сумі 908,00 грн. підлягає стягненню на користь позивача за рахунок бюджетних асигнувань відповідача-1.

Керуючись ст. ст. 2, 9, 72-77, 139, 241-246, 255, 263, 293-297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,-

ВИРШИВ:

Адміністративний позов Домашенко Інни Леонідівни (РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106) до Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області (ЄДРПОУ 20490012; юридична адреса: 69005, м. Запоріжжя, пр. Соборний, буд. 158-Б), Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (ЄДРПОУ 13486010; юридична адреса: 84122, Донецька обл., м. Слов'янськ, пл. Соборна, буд. 3) про визнання дій протиправними, скасування рішення та зобов'язання вчинити певні дії, – задовольнити частково.

Визнати протиправним та скасувати рішення Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області (ЄДРПОУ 20490012; юридична адреса: 69005, м. Запоріжжя, пр. Соборний, буд. 158-Б) від 07.07.2021 № 57150009358, яким Домашенко Інни Леонідівни (РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106) відмовлено у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах за Списком №2.

Зобов'язати Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (ЄДРПОУ 13486010; юридична адреса: 84122, Донецька обл., м. Слов'янськ, пл. Соборна, буд. 3) повторно розглянути заяву Домашенко Інни Леонідівни (РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106) від 01.07.2021 про призначення пенсії відповідно до п. “б” ст. 13 Закону України “Про пенсійне забезпечення”, в редакції згідно із Рішенням Конституційного Суду України №1-р/2020 від 23.01.2020, із зарахуванням до страхового стажу періоду з 01.09.1987 по 07.07.1988 і до пільгового стажу періоду з 05.11.2016 по 01.07.2021 з урахуванням правової оцінки, наданої судом у рішенні, та прийняти відповідне рішення.

В задоволенні іншої частини позовних вимог – відмовити.

Стягнути з Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області (ЄДРПОУ 20490012; юридична адреса: 69005, м. Запоріжжя, пр. Соборний, буд. 158-Б) за рахунок його бюджетних асигнувань на користь Домашенко Інни Леонідівни (РНОКПП 2560213303; зареєстроване місце проживання: 87535, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Прожекторна, буд. 9, кв. 106) судовий збір у розмірі 908 (дев'ятсот вісім) гривень 00 копійок.

Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку до Першого апеляційного адміністративного суду шляхом подачі апеляційної скарги протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Повний текст рішення складено 06 червня 2022 року.

Суддя

С.В. Ушенко

*306*5269875*1*2*